Linux – usługi (SSH, FTP, DNS)

written by archi | 27 maja 2023

Przygotowanie do wdrożenia podstawowych usług sieciowych z wykorzystaniem systemu operacyjnego klasy Linux w wersji Ubuntu 22.04 Desktop

- 1. Na systemie stacjonarnym uruchom oprogramowanie VMware Workstation
- 2. Włącz maszynę wirtualną "Ubuntu Desktop"

3. Zaloguj się do niej z wykorzystaniem konta "**root**" i hasłem podanym przez prowadzącego. W celu zmiany użytkownika na ROOT należy kliknąć link poniżej nazwy konta user "Inny użytkownik"

4. Wprowadź nazwę użytkownika "root", a następnie jego hasło

5. Po wykonaniu poprawnego uwierzytelnienia zobaczysz ekran główny systemu

6. Z lewej strony wybieramy terminal. W oknie terminala wykonujemy polecenie:

dpkg -l 'openssh*'

Po wykonaniu polecenia zobaczysz wszystkie pakiety z informacją o ich stanie. Stan "ii" informuje że pakiet zainstalowano, zaś "un" odpowiednio że jest nie zainstalowany. W naszym przypadku interesuje nas pakiet o nazwie "OpenSSH-server" aby uruchomić dostęp zdalny do naszego systemu. 7. Instalujemy pakiet OpenSSH-server. Aktualizujemy bazę informacji o dostępnych najnowszych pakietach do tego systemu poleceniem:

apt update

apt upgrade

Na ekranie zobaczysz informacje o tym ile aktualizacji jest wymaganych do zainstalowania (na obrazku wydać zero wymaganych instalacji i sugestię o przejściu do wersji PRO)

apt install openssh-server

Po zakończeniu instalacji możemy poleceniem "**dpkg -l 'openssh***'" sprawdzić czy pakiet już widnieje jako zainstalowany. Nie ma takiej konieczności bo instalacja zakończyła się poprawnie – sprawdzenie jest jedynie dla celów poglądowych lub w przypadku problemów z instalacją.

8. Wykonamy testowe połączenie do swojego systemu z wykorzystaniem szyfrowanego połączenie terminalowego do konsoli systemu poprzez program Putty.exe, który masz na pasku narzędziowym. Aby się połączyć do systemu potrzebujesz adresu IP twojej maszyny wirtualnej. Uzyskasz go wykonując polecenie:

Po wpisaniu adresu zatwierdzamy poprzez "Open" i następnie zatwierdzamy klucze szyfrowania poprzez potwierdzenie certyfikatu serwera do którego

wykonujesz połączenie.

9. Logujemy się jako użytkownik **user** i hasłem **user**.

10. Możemy zamknąć okno putty poprzez skrót klawiszowy **CTRL-D** lub wykonując polecenie "**logout**". Wracamy do maszyny wirtualnej i w konsoli instalujemy serwer FTP, którym bedzie pakiet "vsftpd". Wykonaj polecenie:

apt install vsftpd

11. Sprawdzimy czy nasz serwer FTP działa

service vsftpd status

12. Jeśli serwer (usługa) działa to możemy przejść do utworzenia konta użytkownika (dodatkowego) któremu damy dostęp do serwera FTP. W tym celu utworzymy konto "ftpuser" z hasłem "user"

13. Wykonamy kilka poleceń do przygotowania środowiska FTP dla tego użytkownika:

Przejdziemy do katalogu użytkowników

cd /home

Poleceniem poniżej sprawdzimy jakie foldery tam są:

ls

Utworzymy folder dla danych ftp

mkdir /home/ftpuser/ftp

Zmienimy właściciela tego utworzonego folderu na NIKT bo będziemy również uruchamiać dostęp do niego w trybie anonimowym (anonymous) czyli jako dowolny użytkownik z internetu

chown nobody:nogroup /home/ftpuser/ftp

Zabierzemy prawa zapisu do tego folderu dla dowolnego (other) użytkownika

chmod a-w /home/ftpuser/ftp

Utworzymy folder dla wgrywania danych wewnątrz folderu ftp

mkdir /home/ftpuser/ftp/upload

Nadamy uprawnienia dla ftpuser any mógł w tym folderze tylko on wgrywać dane

chown ftpuser:ftpuser /home/ftpuser/ftp/upload

Utworzymy tam przykładowy plik "demo.txt" z zawartością "Mój serwer FTP"

echo "Moj serwer FTP" > /home/ftpuser/ftp/upload/demo.txt

Sprawdzimy czy uprawnienia są poprawne w folderze

Is -al /home/ftpuser/ftp

14. Strukturę i konta mamy gotowe – teraz czas na przygotowanie funkcjonalne serwera FTP. W tym celu musimy edytować konfigurację serwera która jest w pliku "/etc/vsftpd.conf". Wykorzystamy w celu uproszenia oprogramowanie mc które jest nakładką graficzną na system plików. Uruchamiamy polecenie: mc i przechodzimy do folderu /etc wykorzystują kursory z klawiatury (nie myszka) i klawisza Enter na polu ".." jeśli chcesz wyjść o folder w górę. Znajdź z /etc plik vsftpd.conf i będziemy go edytować poprzez klawisz F4. Przy pierwszym uruchomieniu edytora system zapyta którego chcesz użyć – KONIECZNIE wybierz mcedit (powinna to być opcja 2) potwierdzając wybór cyfrą i enter.

W pierwszej kolejności włączamy logowanie anonimowe ustawiając opcję "**anonymous_enable=YES**" (nie może być znaku hash "**#**" bo to oznacza komentarz

15. Następnie włączamy kolejno opcje:

local_enable=YES

write_enable=YES

16. Dalej modyfikując konfigurację niżej w pliku włączamy opcję

chroot_local_user=YES

17. Dodajemy na końcu pliku

user_sub_token=\$USER

local_root=/home/\$USER/ftp

Przypiszemy kto może korzystać z FTP

userlist_enable=YES

userlist_file=/etc/vsftpd.userlist

userlist_deny=NO

18. Zapisujemy plik konfiguracji poprzez klawisz F2 i zatwierdzamy poprzez Enter

19. Musimy utworzyć plik listy kont które mają dostęp do serwera FTP. Dodamy użytkownika ftpuser poleceniem

20. Restartujemy serwis vsftpd i sprawdzamy czy działa poprawnie

21. Wykonamy teraz test połączenia do serwera FTP. W tym celu uruchom w Windows konsole poleceń CDM i wewnątrz niej polecenie FTP

Wykonaj kolejno polecenia:

ftp <tu swój adres IP>

zaloguj się jako ftpuser z hasłem user

po prawidłowym zalogowaniu wykonaj komendę dir

UWAGA – może pojawić się prośba o dopuszczenie komunikacji w ramach Firewall Windows – zezwój na nią w obu typach sieci Prywatnej i Publicznej

Przejdziemy do folderu **upload** i zobaczymy co zawiera poprzez polecenie dir

Na koniec rozłączymy się poleceniem bye

22. Wykonamy połączenie do serwera FTP z wykorzystaniem oprogramowania WinSCP. Masz go dostępnego na pasku narzędziowym. Odpowiednio do obrazka wybierz protokół FTP, adres IP twojej maszyny wirtualnej (nie ten co na obrazku), użytkownika ftpuser i jego hasło user. Następnie połącz się poprzez przycisk "logowanie"

23. Po poprawnym zalogowaniu się dostaniesz się znowu do folderu ftp tego konta

Połączenie po protokole FTP jest niezabezpieczone i przesyłane dane można w prosty sposób posłuchać – w tym loginy i hasła. Lepszym zabezpieczeniem było by wykorzystanie protokołów szyfrowanych. Może to być zrealizowane na bazie serwera FTP jednak należy wygenerować klucze publiczne i prywatne i odpowiednio podpiąć je do serwera, co pozwoliło by na połączenia Sftp. Prostszym rozwiązaniem byłoby wykorzystanie usługi która jest od razu przystosowana do takich połączeń – SSH. Secure Schell pozwala na terminalowe połączenia ale również na transfer danych.

24. Otwórz nową sesję w ramach programu WinSCP.

a upland - Aproxed (10.14)	123138 - No.029					-	0 X
Lobarry Zarnes Pills Pers	cara laga Opia Zonty	Portes					
and the state of t	22.0.0	n - Unterletis turafes I	volu i 🖉				
C DYERMAN	Contraction of the local division of the loc	0.0	Desired in a set	- 10 - 14 -		D Destate	
dimensional distances of	M of the statements	Section 1 in the	Contract of California	1. X - 1.	h Manual I	100 11	
Classi Desert Developh	10(3)		(and				-
News W Note Status, A. Boosmanther, Status, A. Boosmanther, Status, A. Boosmanther, Status, A. Boosman, S. Boosman,	Rame To Radiy solitoly Table yillion Table yillion Radio y	Ded/Newsy 50(10) 0644 10(20) 0644 10(20) 0644 10(20) 0644 10(20) 2644 10(20) 2644 10(20) 2644 10(20) 2644 10(20) 2644 10(20) 2644 10(20) 2644 10(20) 2644	Marca " Tare Att	10	Joshjikany 265,302 (2-5	Fam Rente	8600. 2
0+16848=0+7			48+108+0+1				

Tym razem wybieramy protokół SCP i reszta bez zmian.

Protokół pliku: SCP	~	
Nazwa hosta	_	Numer portu
192.168.123.128		22 🛬
Nazwa użytkownika	Hasło	
ftpuser	••••	
720/07		Zaawansowane 🖛

25. Po połączeniu zauważysz że widzisz więcej danych ponieważ nie ogranicza cię ustawienia serwera ftp. W tym przypadku otrzymujesz pełny dostęp do swojego konta i uprawnień jakie ono ma. Wadą tego rozwiązania jest niemożliwość połączenia się w trybie anonimowym.

		Infil Patient + 107 Set	100 · 100 · 11		MA Longer pos	14
		/home/ftpuser/				
	Zmodyfikowany	Nazwa	Roomier	Zmodyfikowany	Prawa	Welcic
inv.	16.01.2023 09:34:48	20		34.05.2023 20:10:13	D007-37-3	roet
	16.01.2023 09.27.31	ache		26.05.2023 13.25.34	PHIL	Reuser
	15/01/2029 22/21/24	Config		36.05.2023 13:25:35	THEN	Reuser
	15.01.2023 22:21:17	local 🚞		26.05.2023 13:25:50	765	Revoer
	15-01-2029 22-21-29	- ty		34.05.2023 20:14:51	101015	nobedy
o	15/01/2023 22:20:56	The smap		26.05.2023 13:25:33	THX	Aputer
e	15-01-2029 22-21-07	bash_logout	1.68	34.05.2023 20:10:13	24-1-1-	Rpuper
e	15/01/2023 22:22:04	hentre:	4 KB	34.05.2023 29:10:13	200-2-2-	Apuser
		D. profile	1.00	34.05.2023 20:10:13	201-1-1-1	Reuser

26. Przejdziemy do konfiguracji własnego serwera DNS. Potrzebujemy zainstalować takowy na naszym hoście – w tym celu wykonaj polecenie:

27. Uruchom polecenie mc. Przejdź do folderu /etc/bind9. Wewnątrz zobaczysz pliki konfiguracyjne serwera. Dla nas będą istotne:

db.local named.conf.default-zones named.conf.local

28. Ustaw się znacznikiem na pliku db.local i używając klawisza F5 wykonasz kopię tego pliku pod nową nazwą db.lab.lokalne

29. Edytuj nowo powstały plik i zmień w nim wszystkie wystąpienia localhost na lab.lokalne.

F 1	rest@user-virtual-machine: -	G =		
ets/a	sind/db.lab.lokalne [-#] 8 L: [5+14 15/ 15] *(276 / 2768) <eof></eof>			121131
	-000000 -7% -504 (bd).Tokalce, root.Ldb.Iokalce, -7% -504 - 2 Strill -04000 - 2 Strill -04000 - 2 Attrack -240000 - 24000 -240000 - 24000 -240000 -240000 - 24000 -240000 -240000 -240000 -2400			
Front	se Blapise Blance Blastap Blapisj Breen Picukaj Blash	1 404	50-	Act

30. Teraz musimy edytować plik named.conf.default-zones.Z niego weźmiemy definicję strefy localhost (zaznaczony na obrazku obszar) i przeniesiemy dane do pliku named.conf.local

31. Wpisujemy skopiowane dane do pliku named.conf.local na jego końcu

i poprawiamy informację o strefie (zamiast localhost -> lab.lokalne) oraz zmieniamy nazwę pliku strefy (zamiast db.local -> db.lab.lokalne)

32. Zrestartuj usługę DNS i sprawdź czy działa poprawnie.

service named restart

service named status

6			root@user-virt	usi-machine: -						
100 100	tgaser -virtual -mac gaser -virtual -mac gaser -virtual -mac gaser -virtual -mac and service - 618 Loaded: Loaded - Docs: Maintake Process: 930 Exe Process: 930 Exe	htme:-d service htme:-d service htme:-d service btme:-d service flam (b) contained (b) contained (contained) contained contained (contained) contained (contained) contained (contained) contained	samed restart named status rever item/mamed.tervice rt 3025-05-26 13:4 whamed \$0PTJDWS (c stop a bind	enabled; vendor p 0:43 CEST: 4s egn ode=exited, status	reset: enable =8/SUCCESS)	4)				
	25 13:40:43 0:047 26 13:40:43 0:047 25 13:40:43 0:047	virtual-machine virtual-machine virtual-machine virtual-machine virtual-machine virtual-machine virtual-machine virtual-machine virtual-machine	named[9394]: netwo named[9384]: netwo named[9384]: netwo named[9384]: pone named[9384]: pone named[9384]: pone named[9384]: named[9384]: named named[9384]: named	rk unreachable res rk unreachable res rk unreachable res laduloskilne/IN: lo ones laaded d BINO Dowin Name Mg ed-keys-zone: Key ver prising gaery	olving './MS/ alving './DMS olving './MS/ ed serial 2 aded serial 2 :Server. 20026 for con complete: svi	08': EFY/ 28': 08:	2001: 14'1 2 2001:	500:: 901:: 500:: 500::	12:::d 500:1 1::53	0d 110 #53 (a

33. Wykonaj test działania serwera DNS. Wydaj w konsoli następujące polecenia jak na obrazku poniżej.

nslookup	
server 127.0.0.1	
set type=any	
lab.lokalne	

34. Przejdź do konsoli graficznej i wybierz ikonę ustawień sieci.

35. Wybierz ustawienia sieci przewodowej

36. W ramach sieci wybierz ustawienia

Q Ustawienia	Sleč	0.8
Bluetzoth	Praemodone	
3 %	Polączone - 1080 Mb/s	•••
U Wygled	VPN	+
0 Powiadomienia	Neutoniono	
C. Myszukiwanie		
Welczadaniowość	Pedrednik sieciewy	Wyłączone O
E Proventer		

37. Sprawdź dane ustawień sieciowych swojego komputera.

38 Teraz z konsoli postaramy się odczytać te dane bez wykorzystywania środowiska graficznego.

39. Zabezpieczenie swojej stacji jest bardzo ważne. Z każdego miejsca możemy spodziewać się ataku i próby przejęcia hosta. Powinnyśmy zadbać aby najlepiej jak można zabezpieczyć swój system. Ustawimy zaporę ogniową
- FireWall. W pierwszej kolejności musimy doinstalować oprogramowanie do zarządzania oprogramowaniem UFW. Nie jest ono wymagane bo można wszystkie polecenia wydać z konsoli. Zobacz obrazek poniżej.

40. Uruchom oprogramowanie z dostępnych w aplikacjach.

41. Włącz zaporę i ustaw pozwolenia dla danych wchodzących i wychodzących do systemu.

42. Poprzez znak + dodaj nową regułę pozwalającą na ruch przychodzący do serwera WWW działającego na porcie 80. Nazwij tą regułę WWW-80.

			Zapora sieciowa	 8
	Dodai regute zapory	×	Plik Edycja Pomoc	
Prekonfig Nazwa: Metoda: Kierunek: Protokót Port:	Dodaj regutę zapory jurowana Prosta Zaawansowana WWW-80 S Pozwól ~ W ~ TCP ~ 80 S	×	Zapora sledowa Profil: Dom ~ Stan: Przychodzące: Pozwól ~ Wychodzące: Pozwól ~ Wychodzące: Pozwól ~ Reguły Raport Dziennik No: Reguła Nazwa 1 Bojłzp POZWÓL PRZYCH Gdziekolwiek (wć) WWW-80 2 Bojłzp (wć) POZWÓL PRZYCH Gdziekolwiek (wć) WWW-80	
		Zamknij Dodaj	+ - O Reguly dodane	

43. Pojawiły się dwa wpisy – dlaczego? Zobacz ustawione reguły w konsoli serwera wydając polecenie

ufw status verbose

44. Zgłoś prowadzącemu zakończenie i pokaż swoje wyniki. Wyjaśnij dlaczego były dwa wpisy w ustawieniach FireWall.